

S 67/06- 05739/2006/710

V Brně dne 30. března 2006

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 67/06, zahájeném dne 8. března 2006 podle § 44 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, na návrh účastníka řízení, společnosti Československá obchodní banka, a.s., se sídlem Praha 1-Nové Město, Na Příkopě 854/14, PSČ 115 20, IČ: 00001350, na povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, vydává toto

rozhodnutí :

Spojení soutěžitelů, ke kterému má dojít dle § 12 odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, na základě „Smlouvy o převodu“, uzavřené dne 16. ledna 2006 mezi společnostmi Heller Netherlands Holding B.V., se sídlem Amsterdam, Nizozemské království, a ROW VOF, se sídlem Runnenburg 30, Bunnik, Nizozemské království, na straně jedné, a společností Československá obchodní banka, a.s., se sídlem Praha 1-Nové Město, Na Příkopě 854/14, PSČ 115 20, Československá obchodní banka, a.s. 50% podíl na základním kapitálu společnosti O.B.HELLER, a.s., se sídlem Praha 10, Vinohrady, Benešovská čp. 2538/č.o.40, PSČ 101 00, IČ: 45794278, a navýší podíl na základním kapitálu v této společnosti na 100 %, a tím získá i možnost výlučně kontrolovat tuto společnost, se dle § 16 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

p o v o l u j e .

Odůvodnění:

1. Při posuzování spojení soutěžitelů vycházel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zejména z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení, listiny zakládající spojení, výpisů z obchodního rejstříku, výročních zpráv, jakož i dalších skutečností týkajících se spojovaných soutěžitelů.
2. Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), zveřejněna v Obchodním věstníku č. 12/2006 ze dne 22. března 2006. V pětidenní lhůtě stanovené pro podání případných připomínek, ani později, Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení soutěžitelů neobdržel.

Notifikační podmínky

3. K navrhované transakci má dojít na základě „Smlouvy o převodu“, uzavřené dne 16. ledna 2006 mezi společnostmi Heller Netherlands Holding B.V., se sídlem Amsterdam, Nizozemské království (dál jen „Heller Holding“), a ROW VOF, se sídlem Runnenburg 30, Bunnik, Nizozemské království, na straně jedné, a společností Československá obchodní banka, a.s., se sídlem Praha 1-Nové Město, Na Příkopě 854/14, PSČ 115 20, IČ: 00001350, jako kupujícím na straně druhé (dále jen „ČSOB“). V důsledku této smlouvy nabude společnost ČSOB 50% podíl na základním kapitálu společnosti O.B.HELLER, a.s., se sídlem Praha 10, Vinohrady, Benešovská čp. 2538/č.o.40, PSČ 101 00, IČ: 45794278 (dále jen „OBH“), a navýší tak svůj podíl na základním kapitálu v této společnosti na 100 %. Účastník řízení navrhovanou transakcí získá výlučnou kontrolu, která se kvalitativně zásadně odlišuje od kontroly společné, dosud vykonávané spolu s dalším akcionářem společnosti OBH, tj. společností Heller Holding.
4. Přesto, že zákon ve výčtu skutkových podstat zakládajících spojení soutěžitelů (viz § 12 zákona) výslovně nezmiňuje změnu kvality kontroly, lze tuto situaci podřadit pod ustanovení § 12 odst. 3, neboť společnost ČSOB, jakožto podnikatel, získá možnost přímo kontrolovat společnost OBH takovým způsobem, který se podstatně liší od dosavadní situace. V důsledku zisku takové kontroly dojde k trvalé změně struktury dotčených soutěžitelů a struktury trhu, neboť společnost OBH bude plně kontrolována a řízena společností ČSOB.
5. Uvedený princip rozlišování výlučné a společné kontroly nad jiným soutěžitelem je v souladu s platnou legislativou Evropské unie¹, a aplikuje jej rovněž Evropská komise, k jejímuž postupu Úřad při svém rozhodování podpůrně přihlíží. Jak vyplývá z aplikační praxe Komise, spojení soutěžitelů nastává tehdy, když jeden soutěžitel, který doposud výhradně kontroloval druhý podnik, přizve třetí subjekt tak, že vznikne společná kontrola nad vzniklým „joint venture“. To stejné platí i v opačném případě, jestliže jeden z partnerů v „joint venture“ koupí od druhého partnera jeho podíl na společném podniku. Znamená to přechod od společné kontroly ke kontrole výlučné, a tento přechod podléhá povolení ze strany Evropské komise. Tento přístup potvrzuje například rozhodnutí Evropské komise v případě M.023-I.C.I./Tioxide

¹ Nařízení Rady (ES) č. 139/2004, o kontrole spojování mezi soutěžiteli (Nařízení ES o fúzích).

(ale i další, např. M.553-*BritishSteel/UES*, M.576-*Feruzzi Finanziaria/Fondiarina* apod.), v němž byl zdůrazněn rozdíl mezi rozhodujícím vlivem uplatňovaným samostatně (sole) a společně (joint). Dle Evropské komise se rozhodující vliv vykonávaný samostatně podstatně liší od rozhodujícího vlivu vykonávaného společně, neboť v druhém případě je nutné brát ohled na potenciálně odlišné zájmy druhé strany.

6. V souladu s výše uvedeným lze konstatovat, že navrhovaná transakce je spojením soutěžitelů podle § 12 odst. 3 zákona, neboť společnost ČSOB získá nově možnost výlučně kontrolovat soutěžní chování společnosti OBH.
7. Shora popisovaný přístup již Úřad aplikoval v řadě svých předchozích rozhodnutí, například v případech spojení soutěžitelů S 137/02 BP P.L.C./Veba Oel a S 170/03 Liberty Media/UnitedGlobalCom.
8. V dalším se Úřad zabýval otázkou, zda předmětné spojení splňuje také druhé notifikační kritérium, stanovené v § 13 zákona. Vzhledem k tomu, že celkový čistý obrat všech spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva ze spojujících se soutěžitelů dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 milionů Kč, je notifikační podmínka stanovená v § 13 písm. a) zákona splněna a spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu.

Charakteristika spojujících se soutěžitelů

9. Společnost **ČSOB** je akciovou společností založenou a existující podle českého právního řádu, která je přímo kontrolována ze strany společnosti KBC Bank NV, se sídlem Havenlaan 12, Brusel, Belgické království, jež je součástí podnikatelské skupiny kontrolované společností KBC Group NV, se sídlem Havenlaan 12, Brusel, Belgické království (dále jen „KBC Group“). Skupina KBC Group se zabývá zejména poskytováním bankovních služeb, prováděním bankovních obchodů, investiční činností, pojišťovací a zajišťovací činností, obchodováním s cennými papíry a držením a správou majetkových podílů v jiných společnostech. Společnost ČSOB se zabývá na území České republiky poskytováním bankovních služeb a dále činnostmi v oblasti bankovních obchodů.
10. V České republice tato skupina mimo jiné dále působí prostřednictvím společností Patria Finance, a.s., se sídlem Praha 1, Jungmannova 745/24, PSČ 110 00, IČ: 60197226, podnikající v oblasti obchodování s cennými papíry, a ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, se sídlem Pardubice, Zelené předměstí, Masarykovo náměstí čp. 1458, PSČ 532 18, IČ: 45534306, zabývající se zejména pojišťovací a zajišťovací činností, a rovněž prostřednictvím dceřiných společností těchto subjektů.²
11. Společnost **OBH**, akciová společnost založená a existující podle českého právního řádu, byla před realizací předmětné transakce společně kontrolována ze strany společností ČSOB a Heller Holding, které shodně jednotlivě vlastnily 50% podíl na základním kapitálu této společnosti. Hlavním předmětem činnosti společnosti OBH je oblast factoringu, tj. poskytování finančních prostředků na financování pohledávek.

² Tyto dceřiné společnosti se zejména zabývají obdobnými či souvisejícími činnostmi jako jejich mateřské společnosti, jež patří do skupiny KBC Group, a dále které nepůsobí ve shodné oblasti podnikání jako nabývaná společnost OBH.

Dopady spojení

12. Za účelem zjištění, zda navrhované spojení soutěžitelů nepovede ke vzniku nebo posílení dominantního postavení spojujících se subjektů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vymezuje relevantní trh, kterým je v souladu s § 2 odst. 2 zákona trh zboží, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.
13. Při vymezování relevantních trhů v jednotlivých případech spojení soutěžitelů, k nimž dochází podle § 12 odst. 3 zákona, se Úřad zaměřuje na činnosti, které na území České republiky provozuje nabývaný soutěžitel, a z nich pak zejména na ty, které se zároveň překrývají s činnostmi navrhovatele.
14. Jak vyplývá ze skutečností uvedených v kapitole „Charakteristika subjektů“ tohoto rozhodnutí, předmětným spojením nedochází k překrývání činností spojujících se soutěžitelů. Skupina KBC Group působí na území České republiky především v oblasti poskytování bankovních služeb a provádění bankovních obchodů, pojišťovací a zajišťovací činnosti, obchodování s cennými papíry a souvisejících služeb. Naproti tomu společnost OBH, nad kterou je získávána výlučná kontrola, je činná v oblasti poskytování faktoringových služeb, které společnost ČSOB či další společnosti skupiny KBC Group nevykonávají.
15. Faktoringové služby jsou samostatné finanční služby, jejichž podstatou je financování pohledávek podnikatelského subjektu ze strany faktoringové společnosti. Podnikatelský subjekt, který se stává klientem faktoringové společnosti, se zavazuje postupovat této společnosti vybrané nebo veškeré faktury za svými odběrateli za poskytnuté zboží či služby. Faktoringová společnost poté následně zajišťuje například finanční zálohu v závislosti na hodnotě postoupených pohledávek, inkaso pohledávek a jejich správu, pojištění pohledávek proti riziku neplacení ze strany odběratele klienta. V širším pohledu se tedy jedná o služby týkající se zajištění pracovního kapitálu pro fyzické či právnické osoby, kdy tyto využívají poskytované likvidní prostředky ze strany faktoringové společnosti k financování a zajištění svých běžných výdajů (např. mzdových prostředků, nákupu materiálů a zboží, služeb, propagace a reklamy). Mezi další možné varianty poskytování pracovního kapitálu patří například bankovní úvěrové limity, kapitálové vklady, dodavatelské úvěry a úvěry zajištěné či nezajištěné formou různých aktiv včetně pohledávek.
16. Zejména s ohledem na skutečnost, že činnosti spojujících se soutěžitelů jsou vystaveny konkurenci ze strany dalších soutěžitelů, a vzhledem k výši tržního podílu spojujících se soutěžitelů, Úřad ponechal otázku možného vymezení věcně relevantního trhu otevřenou. I v případě nejužšího možného vymezení věcně relevantního trhu jako **trhu faktoringových služeb**, kde působí ze spojujících se soutěžitelů pouze společnost OBH, nepřesahuje tržní podíl spojujících se soutěžitelů [... „obchodní tajemství“ ...] %.
17. Z geografického hlediska lze předmětné relevantní trhy vymezit územím **celé České republiky**, neboť podmínky pro provozování uvedených činností jsou na celém území České republiky dostatečně homogenní.
18. Na věcně relevantních trzích rovněž působí i další významní konkurenti spojujících se soutěžitelů, a to například společnosti Factoring České spořitelny, a.s. (cca [...

„obchodní tajemství“ ...] % podíl), Transfinance a.s. (cca [... „obchodní tajemství“ ...] % podíl), dále Faktoring KB, a.s. a NLB Factoring CZ, a.s, jež jsou většinou součástí zahraničních bankovních skupin.

19. Po celkovém zhodnocení situace, která vznikne v důsledku spojení uvedených soutěžitelů na trhu v České republice, dospěl Úřad k závěru, že spojení nepovede, vzhledem k vyšší tržnímu podílu spojujících se soutěžitelů a působení i dalších významných konkurenčních subjektů, ke snížení úrovně konkurenčního prostředí v předmětné oblasti. Posuzovaným spojením nedojde k navýšení tržní síly spojovaných společností natolik, aby toto mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu.
20. Pro naplnění všech podmínek uvedených v § 16 odst. 2 věta třetí zákona Úřad rozhodl o povolení navrhovaného spojení soutěžitelů, a toto rozhodnutí ve stanovené lhůtě vydává.

Poučení o opravném prostředku

21. Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení v souladu s § 152 odst. 1 a 4, § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Monika Kučerová
ředitelka sekce
ochrany hospodářské soutěže II.

Rozhodnutí obdrží:

Československá obchodní banka, a.s.
Na Příkopě 854/14
115 20 Praha 1-Nové Město